

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha
k usnesení vlády
ze dne 14. července 2004 č. 696

Opatření

Národního akčního plánu zaměstnanosti na léta 2004 – 2006

1.1 MPSV počínaje dnem 1.ledna 2004 zahájilo na všech úřadech práce realizaci programu prevence před dlouhodobou nezaměstnaností „První příležitost“, který je určený pro *všechny mladé uchazeče o zaměstnání do 25 let věku a do 6 měsíců jejich evidence* (včetně absolventů). Cílem programu je nabídnout každé mladé nezaměstnané osobě pracovní místo nebo zvýšit její zaměstnatelnost, a to formou poradenské aktivity, školení, rekvalifikace, odborné praxe nebo jiným opatřením, a to v období do šesti měsíců její nezaměstnanosti. Bude pokračovat v úsilí na zvýšení kvality realizace programu, a to zejména přípravou zaměstnanců příslušných útvarů úřadů práce a spolupracujících organizací, prohlubováním spolupráce mezi jednotlivými útvary úřadů práce a regionálními sociálními partnery a realizací nákupu služeb v souladu s novým zákonem o zaměstnanosti.

1.2 MPSV bude pokračovat v pilotním ověřování programu „Nový start“ na deseti úřadech práce, tzn. obdobného programu pro dospělé uchazeče nad 25 let a do 12 měsíců evidence. Bude usilovat o vytvoření personálních a finančních podmínek pro plošné zavedení programu na všech úřadech práce, a to nejpozději od 1.1.2007.

1.3 MPSV ve spolupráci s úřady práce a dalšími subjekty zvýší podíl dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání zařazených do programů aktivní politiky zaměstnanosti tak, aby se v roce 2006 účastnilo některého aktivního opatření 20 % dlouhodobě nezaměstnaných (včetně příslušníků romských komunit), zejména formou účasti v poradenských aktivitách, ve školeních a v rekvalifikaci, v odborné praxi, zařazením na krátkodobá pracovní místa a dalšími opatřeními na podporu zaměstnatelnosti. Tyto programy budou doplňovány dle potřeby o podpůrné činnosti a doprovodné aktivity.

1.4 MPSV bude v návaznosti na úkoly usnesení vlády č. 237 ze dne 17.března 2004 o „Postupu a hlavních směrech reformy a modernizace úřadů státní správy, obsahující vyřešení gesce a organizačního zabezpečení“, řešit otázku rozdělení koncepčního a operativního řízení na úseku zaměstnanosti tzv. Správy služeb zaměstnanosti MPSV, včetně potřebného posílení obou linií řízení, s cílem zabezpečit úkoly vyplývající pro ČR z realizace Evropské strategie zaměstnanosti.

1.5 MPSV předloží v červenci 2004 vládě k projednání první Národní akční plán sociálního začleňování na léta 2004 až 2006.

1.6 MPSV bude pokračovat v rámci RHSD v jednání se sociálními partnery a dalšími rezorty v hledání finančních zdrojů na zvýšení objemu finančních prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti, např. restrukturalizací nemzdových nákladů práce (resp. jinými možnostmi).

1.7 MPSV ve spolupráci s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí Praha zabezpečí zpracování systému a metodiky pravidelného hodnocení efektivity a účinnosti programů aktivní politiky zaměstnanosti a jeho zavedení do praxe do konce roku 2005.

2.1 MPO a další rezorty ve spolupráci se zástupci veřejného a soukromého sektoru se v ustavené „Radě pro rozvoj podnikatelského prostředí“ zaměří na zjednodušení a snížení administrativní a regulační zátěže pro začínající podniky a pro malé a střední podniky a pro přijímání zaměstnanců, snazší přístup ke kapitálu pro začínající firmy, nové a existující malé a střední podniky a podniky s vysokým potenciálem růstu a tvorby pracovních míst. Rozvoj malého a středního podnikání v oblasti konkurenceschopnosti bude podporován realizací programu PHARE 2003.

2.2 MPO zabezpečí prostřednictvím Českomoravské rozvojové a záruční banky poskytování podpor malým a středním podnikatelům v rámci schválených programů podpory.

2.3 MPO ve spolupráci s MF a MPSV bude pokračovat v poskytování investičních pobídek v souladu se zákonem č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, v platném znění, dále v realizaci Rámcového programu pro podporu technologických center a center strategických služeb (usnesení vlády č. 1238 ze dne 10.12.2003).

2.4 MŠMT ve spolupráci s MPO a MPSV bude podporovat, v souladu s vyjádřenými potřebami trhu práce, posilování podnikatelských a manažerských dovedností v příslušné oblasti činnosti prostřednictvím průběžné aktualizace učebních dokumentů, které umožňují absolventům získat předpoklady k podnikání.

2.5 MŠMT ve spolupráci s MPSV a MPO zabezpečí podporu vzdělávání, odborného výcviku a odborné praxe v oblasti podnikatelských a manažerských dovedností, který zajistí každému možnost zvolit si podnikání jako svou kariéru.

2.6 MPSV ve spolupráci se sociálními partnery a MŠMT připraví návrh systémů uznávání pracovních zkušeností s platností ve vybraných odvětvích, který nemá vliv na získání stupně vzdělání.

2.7 MPSV zřídí dvě pilotní regionální vzdělávací střediska v rámci služeb zaměstnanosti v Havířově a v Jihlavě, zaměřené na změnu, resp. zvýšení kvalifikační úrovně obyvatel s profesí již neuplatnitelnou na trhu práce.

2.8. MPO ve spolupráci s MPSV zajistí provedení analýzy v oblasti služeb průmyslu s cílem zjistit potenciál této oblasti pro trh práce a pro podporu vývozu služeb.

3.1 MPSV připraví návrh nového zákoníku práce s předpokládanou účinností nejpozději do 30.června 2006.

3.2 MPSV připravilo návrh zákona o inspekci práce, který vláda schválila usnesením č. 500 ze dne 26.května 2004. Cílem zákona je vytvořit nový systém nezávislého, komplexního a efektivního státního dozoru nad dodržováním pracovněprávních předpisů, dosáhnout podstatného snížení výskytu pracovních úrazů a nemocí z povolání a snížení případů nedodržování pracovněprávních předpisů.

3.3 MPSV připraví a vládě do 30.září 2004 předloží návrh zákona o pojištění pro případ poškození zdraví při pracovním úrazu nebo nemocí z povolání (zákon o úrazovém pojištění).

3.4 MPSV v rámci druhé etapy reformy systému nemocenského pojištění předloží vládě do 30.září t.r. paragrafované znění nového zákona o nemocenském pojištění, s předpokládanou účinností od 1.ledna 2006.

3.5 Místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje ve spolupráci s MPSV, MŠMT, MPO se ve zpracovávaném Programu realizace Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR zaměří na vytváření podmínek pro zlepšení přístupu ke školení, i pro málo kvalifikované zaměstnance obtížně umisťované na trhu práce a pro uchazeče o zaměstnání, kterým je věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání.

3.6 MMR, v případě schválení návrhu zákona o podpoře výstavby družstevních bytů vládou a Parlamentem ČR, zabezpečí jeho realizaci.

3.7 Sociální partneři budou usilovat v rámci kolektivního vyjednávání na všech stupních o zapracování možností, které umožňuje zákoník práce v oblasti flexibilních schémat pracovní doby s cílem udržet zaměstnanost a zvýšit konkurenceschopnost zaměstnanců a podniků na trhu práce.

3.8 Příslušné pracovní týmy RHSD připraví pro plénum RHSD návrhy na zvýšení geografické mobility cestou zvýhodnění dopravy zaměstnanců do zaměstnání, které v případě schválení plénum RHSD doporučí vládě k realizaci.

4.1 Místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje ve spolupráci se všemi členy vlády zpracuje a předloží vládě do 30.září 2004 Program realizace strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR, který umožní implementaci strategie celoživotního vzdělávání, zahrnující m. j. zlepšení kvality a efektivnosti systémů vzdělávání, zejména odborného, s cílem vybavit každého dovednostmi, které jsou požadovány od moderní pracovní síly ve společnosti založené na znalostech, umožnit rozvíjení jejich kariéry a snižovat tak nerovnováhu na trhu práce,

4.2 MPSV rozšíří nabídku vzdělávacích programů profesního vzdělávání pro uchazeče o zaměstnání v úzké návaznosti na poradenské programy a další podpůrné aktivity, v rámci Informačních a poradenských středisek rozšíří stávající poradenství k volbě a změně povolání i o poradenství k dalšímu profesnímu vzdělávání, rozšíří informační systém nabídky vzdělávacích aktivit dalšího profesního vzdělávání (DAZ CZ) i o další komponenty.

4.3 MPSV bude pokračovat v RHSD v jednání se sociálními partnery a dalšími rezorty o restrukturalizaci nemzdových nákladů práce (resp. jiných možností) s cílem získat finanční zdroje na zvýšení objemu finančních prostředků na zabezpečení procesu celoživotního učení, zejména dalšího profesního vzdělávání.

4.4 MŠMT ve spolupráci s úřadem místopředsedy vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje při Úřadu vlády, dále MPSV, MMR a se sociálními partnery, předloží návrh věcného záměru zákona o dalším vzdělávání a bude pokračovat ve zpracování vlastního zákona.

4.5 MPSV bude spolupracovat s MŠMT, v návaznosti na schválení věcného záměru zákona o dalším vzdělávání, na jeho rozpracování, zejména v oblasti dalšího profesního vzdělávání.

4.6 MŠMT ve spolupráci s MPSV připraví upravené požadované učební dokumenty učebních oborů s využitím uznávání výsledků neformálního vzdělávání.

4.7 MPSV zpracuje návrh zásad pro budování regionální sítě vzdělávacích středisek a jejich postupný rozvoj.

4.8 MŠMT bude pokračovat v realizaci Státní informační politiky ve vzdělávání až do roku 2006 a podpoří vzdělávání veřejnosti v oblasti informační gramotnosti. Bude pokračovat v intenzivní přípravě pedagogických zaměstnanců v oblasti ICT kompetencí s cílem dosáhnout plného využití ICT dovedností u absolventů škol.

4.9 MŠMT v rámci připravovaného systému evaluace pilotně ověří upravenou koncepci závěrečných zkoušek, spočívající v jednotném tematickém zadání. Dále zabezpečí zpracování návrhu nové soustavy oborů vzdělání, dopracování integrovaného informačního systému o možnosti uplatnění absolventů škol na trhu práce.

4.10 MŠMT ve spolupráci s MPSV zpracuje návrh koncepce kariérového a profesního poradenství v ČR.

4.11 MZe v souladu s přijatou resortní koncepcí odborného vzdělávání zabezpečí zavedení resortního systému dalšího odborného vzdělávání pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání v resortu zemědělství a tím zvýšení konkurenceschopnosti v zemědělských odvětvích, stanoví kvalifikační požadavky na výkon resortních činností pro další odborné vzdělávání, vytvoří podmínky pro zvyšování kvalifikace zaměstnanců v resortu zemědělství, pro zajištění organizace a správy agendy systému odborného vzdělávání, stanoví podmínky financování vzdělávacích aktivit, pro zvýšení a změnu kvalifikace v oblasti zemědělství připraví rekvalifikační kurzy.

4.12 Sociální partneři v rámci kolektivního vyjednávání na všech stupních budou usilovat v kolektivních smlouvách o zabezpečení podmínek pro realizaci principů celoživotního vzdělávání, s cílem udržení zaměstnanosti a zvýšení konkurenceschopnosti zaměstnanců a podniků na trhu práce.

4.13 Příslušné pracovní týmy RHSD připraví pro plénum RHSD návrhy na zvýšení motivace zaměstnavatelů k podpoře dalšího odborného a profesního vzdělávání jejich zaměstnanců a obdobně na zvýšení motivace zaměstnanců dále se vzdělávat, které v případě schválení plénum RHSD doporučí vládě a Radě vlády pro rozvoj lidských zdrojů k realizaci.

5.1 MPSV předloží vládě koncepci změn důchodového systému, v závislosti na výsledcích jednání všech parlamentních stran a sociálních partnerů a jejich dohodě o charakteru reformy důchodového systému.

5.2 MŠMT ve spolupráci s MI a MPSV zabezpečí v rámci vyčleněných finančních prostředků podmínky přístupu věkově starších zaměstnanců a uchazečů a zájemců o zaměstnání k doplnění a rozšíření nezbytných dovedností a znalostí a k udržení zaměstnání, zejména v oblasti počítačové a funkční gramotnosti a rekvalifikace.

5.3 MPSV ve spolupráci s dalšími rezorty a sociálními partnery v rámci rozpracování Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2003-2007, připraví „Program pro stárnoucí zaměstnance“, který zahrne legislativní změny a propagační kampaň, jež bude mít za cíl ovlivnění veřejnosti a zaměstnavatelů pro zachování zaměstnanosti starších občanů a zdůraznění kladů jejich zaměstnávání.

5.4 MPSV při přípravě nové reformy důchodového systému navrhne taková řešení, která budou podporovat plnou nebo alespoň částečnou ekonomickou aktivitu starších zaměstnanců. Cílem této právní úpravy je souběh částečného starobního důchodu paralelně s částečným pracovním úvazkem tak, aby tato možnost zaměstnání byla pro příjemce částečných důchodů výhodná.

5.5 Sociální partneři v rámci kolektivního vyjednávání budou usilovat o zpracování Sociálních programů pro věkově starší zaměstnance orientované na zabezpečování odborných znalostí a dovedností starších lidí, aby nemuseli být propuštěni a mohli vykonávat jiné činnosti u zaměstnavatele, aby mohli více využívat práce na kratší než stanovenou týdenní pracovní dobu, případně v kombinaci s důchodem apod. Při uvolňování ze zaměstnání preferovat v programech aktivní opatření (poradenství, rekvalifikace) před finančním odškodněním v podobě navýšení odstupného.

6.1 MPSV při realizaci politiky zaměstnanosti bude koordinovat jednotlivé rezorty a sociální partnery při podpoře zvýšení účasti žen na trhu práce s cílem dosáhnout podstatného snížení rozdílů v míře zaměstnanosti, v míře nezaměstnanosti a v odměňování mužů a žen.

6.2 Členové vlády budou pokračovat v plnění úkolů usnesení vlády č. 453 ze dne 12. května 2004 při prosazování rovných příležitostí mužů a žen v oblasti zaměstnanosti, horizontální a vertikální segregace a sladění rodinného a pracovního života.

7.1 MPSV ve spolupráci s MZd, MŠMT a Vládním výborem pro zdravotně postižené občany zpracuje a předloží vládě návrh zákona o rehabilitaci osob se zdravotním postižením.

7.2 MPSV cíleně zaměří aplikaci programů zaměstnanosti na lokální úrovni na uchazeče o zaměstnání z odlišného kulturního prostředí, zejména na příslušníky romských komunit, na azylanty a cizince s trvalým pobytem v ČR.

7.3 MPSV připraví ve spolupráci s regionálními sociálními partnery a školami, ve kterých lze získat vyučení, rekvalifikační kursy na požadovaná konkrétní pracovní uplatnění uchazečů o zaměstnání se základním vzděláním tak, aby po úspěšných rozdílových zkouškách mohli v dvouletém učebním oboru dokončit poslední ročník a získat výuční list, případně mohli pokračovat dál ve studiu umožňujícím získání výučního listu ve tříletém učebním oboru (jak v denním, zejména mladí do 25 let, tak večerním nebo dálkovém studiu, zejména dospělí nad 25 let).

7.4 MPSV prostřednictvím úřadů práce bude motivovat zaměstnavatele příspěvkem na zapracování k zaměstnání uchazečů o zaměstnání, kteří nemají požadovanou kvalifikaci nebo praxi pro výkon konkrétního zaměstnání, a kteří z počátku nebudou pro zaměstnavatele ziskoví.

7.5 MPSV bude pokračovat v realizaci pilotního projektu „Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků“ a rozvíjet jej ve funkční systém migračního managementu a bude urychlovat nezbytné legislativní změny v závislosti na poznatcích pilotního projektu, aby tak došlo ke snížení zneužívání zaměstnávání kvalifikovaných pracovních sil v nekvalifikovaných profesích a zejména pak jejich zneužívání v oblasti nelegálního zaměstnávání.

7.6 MŠMT zpracuje ve smyslu Memoranda Evropské komise o celoživotním učení návrh systému uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení pro dosažení stupně vzdělání dospělé populace.

7.7 MŠMT bude nadále podporovat zvýšení prostupnosti absolventů zvláštních škol vyrovnávacími akcemi na střední školy, s cílem podpořit zaměstnatelnost žáků, zejména ze sociálně slabých rodin nebo sociálně a kulturně odlišného prostředí.

7.8 MŠMT prostřednictvím rozvojových projektů v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání bude přispívat k možnostem rozšíření informační gramotnosti a adaptability do pracovního procesu u žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami.

7.9 MŠMT bude nadále podporovat rozšíření vzdělávací nabídky pro zdravotně postižené žáky, kteří splnili povinnou školní docházku.

7.10 MŠMT zajistí podmínky pro rozšíření vzdělávací nabídky, resp. předprofesní přípravy žáků školských zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu.

7.11. Místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva lidské zdroje ve spolupráci se zmocněncem vlády pro lidská práva zpracuje Akční plán České republiky pro tzv. Dekádu integrace Romů 2005 – 2015 a zabezpečí naplňování stanovených priorit.

7.12. Místopředseda vlády pro výzkum a vývoj, lidská práva lidské zdroje ve spolupráci s výkonným místopředsedou Vládního výboru pro zdravotně postižené občany předloží vládě do 30.června 2005 nový národní plán pro podporu a integraci občanů se zdravotním postižením na období 2006-2009, vycházející z cílů a úkolů Střednědobé koncepce státní politiky vůči občanům se zdravotním postižením.

8.1 MPSV zpracuje a předloží vládě věcný záměr zákona o hmotné nouzi a zásady novely zákona o životním minimu, s předpokládanou dobou účinnosti od 1.ledna 2006.

8.2 MPSV předloží vládě věcný záměr zákona o sociálních službách do 30.června 2004 a v souladu se stanoveným termínem jej rozpracuje do paragrafového znění.

8.3 MPSV bude, v souladu s možnostmi národního hospodářství, pokračovat ve zvyšování odstupů minimální mzdy od životního minima s cílem vytvořit v delším časovém horizontu předpoklady pro ratifikaci článku 4, odstavce 1 Evropské sociální charty (dosáhnout min. 50% podílu nejnižší čisté mzdy na čisté národní průměrné mzdě).

8.4 MF zavede opatření v daňové oblasti, které umožní společné zdanění manželů pečujících o nezaopatřené děti, které bude výhodné především pro páry, kde jeden z partnerů nepracuje nebo má výrazně nižší příjmy než druhý z partnerů. Poprvé bude toto pravidlo uplatněno za rok 2005 a vrácení zdaněných peněz bude provedeno při daňovém přiznání v roce 2006.

8.5 MF v souladu s požadavkem priority 4 Obecných směrů hospodářské politiky EK, bude, ve spolupráci s MPSV, pracovat na zlepšení kombinovaného stimulačního účinku daní a dávek, s cílem omezit nezaměstnanost, past chudoby a pracovní neaktivitu, v návaznosti se zpracováním zákona o hmotné nouzi.

8.6 MF upraví zákon o daních z příjmu s cílem zajištění finanční výhodnosti práce prostřednictvím stimulů zvyšujících „atraktivitu práce“, které mohou řešit přechod z nezaměstnanosti do zaměstnání u nízko příjmových skupin, v návaznosti se zpracováním zákona o hmotné nouzi.

9.1 MPSV v průběhu roku 2005 zavede vedení individuálních účtů pojištěnců ČSSZ a vybuduje centrální registry pojištěnců a nezaměstnaných.

9.2 MF, MPSV a MZd navrhnu úpravu legislativních předpisů, která v případě prvního odhalení nedeklarované práce u zaměstnavatele umožní snížení nebo upuštění od sankcí při zpětném doplacení daně z příjmu, sociálního a zdravotního pojištění případávajících na zaměstnáváné osoby, jejichž práce nebyla deklarována.

9.3 MF ve spolupráci s MPSV, v návaznosti na rozšíření kompetencí celních úřadů a v rámci boje proti šedé ekonomice, zabezpečí výkon celní správy při kontrolní činnosti nelegálního zaměstnávání a podnikání, včetně nelegálního zaměstnávání cizinců.

9.4 MV ve spolupráci s příslušnými rezorty bude realizovat Akční plán boje s nelegální migrací, zaměřený ke snížení nelegálního přistěhovalectví a nelegálního zaměstnávání cizinců.

10.1 MMR ve spolupráci s MPO a MPSV zkoordinují programy na podporu regionálního rozvoje a programy na podporu malého a středního podnikání ve smyslu větší provázanosti a řešení situace v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností.

10.2 MPSV ve spolupráci s MPO budou realizovat „Program pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností“, schválený usnesením vlády č. 566 ze dne 2.6.2004, určený pro regiony s více než 14 % mírou nezaměstnanosti.

10.3 MMR bude pokračovat v podpoře rozvoje hospodářsky a sociálně zaostávajících regionů zejména prostřednictvím, Regionálního programu podpory rozvoje průmyslových podnikatelských subjektů na území NUTS 2 Severozápad a Moravskoslezsko, Regionálního programu podpory rozvoje severozápadních Čech a Moravskoslezského kraje a Regionálního programu podpory hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů.

11.1 MPSV je garantem realizace Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), který je jedním ze základních dokumentů umožňující čerpání finanční pomoci z Evropského sociálního fondu na rozvoj lidských zdrojů v České republice. Celková částka, která bude poskytnuta na realizaci projektů v rámci tohoto programu, činí 318,82 mil EUR. Program je zaměřen na realizaci čtyř priorit (obdobně i Jednotný programový dokument pro Cíl 3 Praha), tj. na aktivní politiku zaměstnanosti, sociální integrace a rovnost příležitostí, rozvoj celoživotního učení a adaptabilitu a podnikání. Problematika RLZ je rovněž řešena v Operačním programu SROP v Prioritě 3 Rozvoj lidských zdrojů v regionech.

11.2 MŠMT ve spolupráci s Národním ústavem odborného vzdělávání bude v návaznosti na projekt MATRA „Sociální partnerství v odborném vzdělávání ČR“ usilovat o posílení role a zvýšení účasti reprezentativních sociálních partnerů v oborových skupinách.

11.3 MŠMT vytvoří v rámci projektu standardizace závěrečných zkoušek podmínky pro zapojení reprezentativních sociálních partnerů do sociálního dialogu na národní i regionální úrovni.

11.4 MŠMT, odbory školství krajských úřadů ve spolupráci s MPSV zpracují, v návaznosti na dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy, koncepci střednědobé a následně dlouhodobé přestavby regionálního vzdělávacího systému v souladu s požadavky vyplývajícími z regionálních rozvojových plánů.